

Üniversite : İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anabilim Dalı : Özel Hukuk Anabilim Dalı
Programı : Özel Hukuk Programı
Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Muharrem Tütüncü
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek lisans Tezi – Mayıs 2005

ÖZET

KIYMETLİ EVRAKIN DİJİTALLEŞME SÜRECİ: ALMAN eWpG MODELİ VE TÜRK HUKUKUNDA ELEKTRONİK KAMBIYO SENETLERİNİN UYGULANABİLİRLİĞİ

Buse Niran Beyhan Toraman

Bu çalışmanın konusu teknolojide yaşanan gelişmeler, insanlar arasındaki etkileşimde yaşanan artış ve bu gelişim ve etkileşimin bir sonucu olarak ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar doğrultusunda kıymetli evrakın kağıt temelli geleneksel yapısının terk edilerek elektronik hale gelmesine ilişkin Almanya’da 9 Haziran 2021’de yürürlüğe giren Alman Elektronik Kıymetli Evrak Kanunu (eWpG) ışığında, Türkiye’de elektronik kıymetli evrak düzenlemesinin karşılaştırmalı bir perspektifle anlatılmasına ilişkindir. Çalışmanın amacı, hali hazırda elektronik olarak düzenlenmesi kabul edilmiş kıymetli evrakların yanında henüz yasal olarak elektronik şekilde düzenlenmesi mümkün olmayan kıymetli evrakaların da uluslararası alanda yaşanan gelişmeler göz önüne alınarak elektronik olarak düzenlenip düzenlenemeyeceği, bu düzenlemelerin nasıl gerçekleştirilebileceği ve yaşanabilecek olumsuzlukları okuyucuya aktarmaktadır. Sorunların incelenmesi, karşılaştırmalı hukuk metodu kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmada kıymetli evraka ilişkin temel özelliklere değinilmiş, ardından Almanya’da yürürlüğe giren eWpG’ye yönelik incelemelerde bulunulmuş ve son olarak Türkiye’de yasal olarak düzenlenebilen kıymetli evraklar ile henüz yasal olarak düzenlenmesi mümkün olmayan kıymetli evraklara ilişkin anlatımlarda bulunulmuştur. Bu çalışma, bizlere uluslararası alanda kabul görmüş elektronikleşme çalışmalarının ülkemizde de uygulanabilir olduğunu

ve bu yöndeki çalışmaların hali hazırda devam ettiğini, elektronikleşme sürecinin bazı sorunları beraberinde getirecek olmasına karşın, ilgili sorunların, yaşanabilecek sorunlara karşın makul ve mantıklı çözümlerin içerisinde yer aldığı yeknesak hukuki düzenlemeler ile üstesinden gelinebileceğini göstermiştir. Elektronik kıymetli evrakın, ülkemizde uygulanabilmesi ve kabul görebilmesi için yapılması gereken; hukuki ve teknik altyapının hazırlanması ile bu kıymetli evraktan yararlanacak tarafların bilinçlendirilerek gerekli eğitim ve teşvik mekanizmalarının oluşturulmasıdır.

Anahtar Sözcükler: Kıymetli Evrak, Elektronik Kıymetli Evrak, Alman Elektronik Kıymetli Evrak Kanunu, eWpG, Elektronik İmza, Kripto Varlık, Kişisel Veri, Elektronik Çek ve Bono Kanun Tasarısı, Elektronik Çek, Elektronik Bono

Bilim Dalı Sayısal Kodu :51501

University : Istanbul Kultur University
Institute : Institute of Graduate Studies
Department : Özel Hukuk Anabilim Dalı
Programme : Özel Hukuk Programı
Supervisor : Dr. Öğr. Üyesi Muharrem Tütüncü
Degree Awarded and Date : Yüksek lisans Tezi – May 2005

ABSTRACT

THE DIGITALIZATION OF NEGOTIABLE INSTRUMENTS: THE GERMAN EWPG MODEL AND THE APPLICABILITY OF ELECTRONIC BILLS OF EXCHANGE UNDER TURKISH LAW

Buse Niran Beyhan Toraman

The subject matter of this study pertains to the transition of negotiable instruments from their traditional paper-based structure to an electronic form, driven by technological advancements, the intensification of interactions among individuals, and the emergence of new commercial needs as a consequence thereof. Within this framework, the study aims to provide a comparative legal analysis of the regulation of electronic negotiable instruments in Turkey, in light of the German Electronic Securities Act (Elektronisches Wertpapiergesetz - eWpG), which entered into force on 9 June 2021. The principal objective of this research is to assess whether, in addition to negotiable instruments that are already legally permitted to be issued in electronic form, other types of negotiable instruments which are not yet subject to such legal recognition—may also be issued electronically, taking into account recent developments in comparative and international law. Furthermore, the study seeks to determine the legal mechanisms through which such an implementation may be realized, and to elucidate the potential legal risks and challenges associated therewith. The research has been conducted by employing the comparative legal method. Initially, the essential characteristics of negotiable instruments are set forth, followed by a comprehensive examination of the regulatory framework introduced

by the eWpG in Germany. Subsequently, the study analyzes the current legal status of negotiable instruments in Turkey, distinguishing between those instruments that may legally be issued in electronic form and those which, under the current legal regime, may not yet be dematerialized. The findings of this study demonstrate that internationally accepted dematerialization practices are also legally and practically applicable in Turkey and that legislative efforts in this direction are already underway. Notwithstanding the fact that the transition to electronic negotiable instruments entails certain legal and operational risks, the study concludes that such risks may be mitigated through the adoption of harmonized legal frameworks incorporating reasonable and pragmatic solutions. In order to ensure the effective implementation and acceptance of electronic negotiable instruments within the Turkish legal system, it is necessary to establish a robust legal and technical infrastructure. Moreover, it is imperative to enhance the awareness of the relevant stakeholders and to develop appropriate training programs and incentive mechanisms to facilitate this transition.

Keywords: Negotiable Instruments, Electronic Negotiable Instruments, German Electronic Securities Act, eWpG, Electronic Signature, Crypto Asset, Personal Data, Draft Law on Electronic Checks and Promissory Notes, Electronic Check, Electronic Promissory Note

Scientific Field Code: 51501